

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALLARI BAŞLANGIÇ FLÜT EĞİTİMDE KULLANILAN ETÜT VE ESERLERİN İNCELENMESİ¹

Zeynep Deniz UYAN²

ÖZET

Bu araştırmada müzik öğretmenliği anabilim dallarında birinci sınıf flüt eğitimde en yaygın kullanılan etüt ve eserlerin belirlenerek hedef ve hedef davranışlar açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Veri toplamada anket, mülakat ve belgesel tarama teknikleri kullanılmıştır. Çözümlemede nicel ve nitel tablolar oluşturulmuş, sınıflamalar yapılmış, istatistik olarak frekans ve yüzde hesapları kullanılmıştır. Sonuç olarak 1. Sınıf flüt eğitimi dersinde uygulanan ortak bir eğitim programı olmadığı ve uygulanmakta olan flüt eğitimi programlarının birçok ortak konunun yanı sıra farklı konuları da içerdiği saptanmıştır. Uzman görüşleri ile geliştirilen değerlendirme modeline göre, incelenen eserlerden birinin ve etütlerin programa uygun olduğu diğer bir eserin ise olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Flüt eğitimi, etüt ve eserler, flüt öğretim programı, hedef ve hedef davranışlar.

¹ Bu araştırma Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde yapılan “Üniversitelerin Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Birinci Sınıf Flüt Eğitiminin ve Bu Eğitimde En Yaygın Kullanılan Etüt ve Eserlerin Hedef ve Hedef Davranışlar Açısından İncelenmesi” başlıklı yüksek lisans tezinin bir kısmından hareketle oluşturulmuştur.

² Yrd.Doç.Dr.- Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, deniz.uyan@gop.edu.tr

THE INVESTIGATION OF ETUDES AND PIECES USED IN BEGINNING FLUTE EDUCATION IN MUSIC TEACHER EDUCATION DEPARTMENTS

ABSTRACT

In this paper, the investigation of the most common etudes-pieces used in the first year flute education from the angle of target and target behaviours was purposed. Interview, questionnaire and literature review techniques were used to gather the information needed. Classifications were done, qualitative and quantitative tables were made and statistical frequencies-percentages were used. As a result of these studies, it was determined that there is not a common flute education programme in application in the music education main science branches, at the same time, the programmes applied in these branches include different topics from each other besides similar ones. The accordance of the two most common pieces and an etude book to the education programme from the angle of target and target behaviours was investigated. It was observed that the etude book and one of the pieces are in accordance with the education programme but the other piece is not.

Keywords: Flute education, etudes and pieces, flute education programe, target and target behaviors.

1.GİRİŞ

Eğitim pek çok düşünür ve eğitimci tarafından değişik biçimlerde tanımlanmıştır. Sönmez (2001:2)'e göre, "eğitim, fiziksel uyarımlar sonucu beyinde istendik biyo-kimyasal değişiklikler oluşturma süreci"dir. Başka bir tanımda eğitim "Normal fakat istenmedik insan davranışlarını istendik yönde değiştirme ya da insana yeni davranışlar kazandırma işinin en verimlice nasıl yapılabileceğiyle ilgili bilgi, beceri ve uygulamaları kapsayacak bir disipline işidir" olarak tanımlanmıştır (Ertürk, 1994: 9). İnsanlar ihtiyaçlarını karşılamak için başkalarının bilgi, beceri ve tecrübelerinden yararlanma, bilemedikleri yapamadıkları şeyleri başkalarına sorma gereği hissetmişlerdir ve böylece bildiğini, yaptığını başkalarına öğreten 'eğitmenler' ortaya çıkmıştır. Zaman içerisinde eğitimi veren ile alan arasındaki bu ilişkiler gelişmiş ve 'eğitim kurumları' ortaya çıkmıştır (Başaran, 1994: 62).

Sanat eğitimi eğitimin, müzik eğitimi de sanat eğitiminin bir dalıdır. Müzik eğitimi, bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak istendik müziksel davranışlar kazandırma ve müziksel davranışlarında değişiklikler oluşturma sürecidir. Genel, özengen ve mesleki olmak üzere üçe ayrılır. Mesleki müzik eğitimi kolları ise müzik sanatçılığı eğitimi, müzikbilimcilik eğitimi, müzik öğretmenliği ve müzik eğitimciliği gibi alanlardan oluşmaktadır (Uçan, 1997: 32).

Mesleki müzik eğitiminin en önemli boyutlarından biri de çalgı eğitimidir. "Bir müzik aletini başarı ile çalabilmek o alet üzerinde duygularını ifade edebilmek için ruhsal ve bedensel yeteneklerin gelişmesi gerekmektedir. Bu iki yetenek el ele yürümelidir (Fenmen, 1997: 25). Bu yeteneklerin gelişmesi için en önemli görev eğitimciye düşmektedir. Bireysel bir ders olan çalgı eğitimi öğrencinin fiziksel özellikleri, ilgisi ve yetenekleri ölçüsünde düzenlenmelidir. Çalgı eğitimi; çalgı çalmayı öğrenebilme, geliştirebilme, öğretebilme ve çalgıyı etkin kullanabilme gibi hedefleri kapsamaktadır.

Başlangıç flüt eğitiminde üzerinde durulması gereken en temel konular, duruş-tutuş pozisyonu, üfleyiş ve diyafram nefesidir. Flüt eğitimcisi belirli bir program çerçevesinde öğrencinin fiziksel özelliklerine, yeteneğine ve algılama seviyesine göre öğrencinin yetersiz yönlerini giderici, müzikal ve teknik yönlerini geliştirici çalışmalar yapmalıdır. Bu bakımdan öğrencinin seviyesine uygun etüt ve eser seçimi çalgı (flüt) eğitiminin önemli bir boyutudur. Bu seçimin doğru yapılması ise içerik- konular, hedef ve hedef davranışlar, öğretme-öğrenme durumları sınaama ölçme durumları ve değerlendirme işlemleri gibi ana öğelerden oluşan nitelikli bir flüt öğretim programı uygulamakla mümkündür.

Program, belli bir iş çalışma ya da etkinliğin önceden tasarlanan planıdır. Öğretim programı ise uygulamaya konulmadan önce tasarlanan eğitim

etkinliklerinin bir planı olarak tanımlanabilir. Müzik öğretim planı çerçevesinde flüt öğretim programı, flüt öğretiminin önceden tasarlanan ayrıntılı planı ve bu planın uygulamadaki görünümüdür.

1.1. Problem Durumu

Bu araştırmada müzik öğretmenliği anabilim dallarında birinci sınıf flüt eğitimde en yaygın kullanılan etüt ve eserlerin flüt eğitim programına uygunluğu açısından incelenmesine çalışılmıştır. Eserlerin, etütlerin ve programın karşılaştırmasının açık ve anlaşılır olması için incelemeler hedef ve hedef davranışlar boyutlarında yapılmıştır. Flüt öğretiminin en önemli boyutlarından biri de flüt öğretim sürecinde kullanılacak etüt ve eser seçimidir. Bu etüt ve eserlerin hedef ve hedef davranışlar yönünden, flüt öğretim programlarında belirlenen hedef ve hedef davranışlarla örtüşmesi beklenmektedir. Bu düşünceden yola çıkarak araştırmada müzik öğretmenliği anabilim dallarında birinci sınıf flüt eğitimde en yaygın kullanılan etüt ve eserlerin flüt öğretim programına uygunluğu incelenmiştir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı üniversitelerin müzik eğitimi anabilim dalı birinci sınıf flüt öğretiminde en yaygın kullanılan etüt ve eserlerin belirlenerek, bunları çağdaş öğretim programı esaslarına uygun olarak hedef ve hedef davranışlar açısından incelemek ve programla ne derece örtüştüğünü saptamaktır. Bu temel amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- i. Birinci sınıf flüt eğitiminde öğrenciye kazandırılması amaçlanan hedef ve hedef davranışlar nelerdir?
- ii. Birinci sınıf flüt eğitiminde en yaygın kullanılan etüt ve eserler nelerdir?
- iii. Birinci sınıf flüt eğitiminde en yaygın kullanılan etüt ve eserler yoluyla öğrenciye kazandırılması istenen hedef ve hedef davranışlar nelerdir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada durum tespitine yönelik tarama modeli esas alınmış, betimsel bir yaklaşımla anket ve belgesel tarama tekniklerinden yararlanılmıştır.

Belirlenen etüt ve eserler “çağdaş öğretim programı” modeline dayalı “etüt ve eser” çözümlenme yöntemi ile hedef ve hedef davranışlar açısından incelenmiştir. Hedef ve hedef davranışlar açısından mevcut durumu saptanmaya çalışılan 1. Sınıf flüt öğretim programının belirlenmesi için flüt öğretim elemanlarına uygulanan

anketten, daha önce yapılan araştırmalardan faydalanılarak ve eğitimde program geliştirme esaslarına dayanarak, üniteleri konuları ve hedef ve hedef davranışları içeren bir değerlendirme modeli geliştirilmiştir.

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye'deki üniversitelerin Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında görev yapan flüt öğretim elemanları oluşturmaktadır.

Örneklemini ise ulaşılabildiği anket katılımları sağlanabilen çeşitli şehirlerde bulunan Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında görev yapan 11 flüt öğretim elemanı oluşturmaktadır.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler, kaynak taraması, anket uygulaması ve etüt-eser incelemesi ile elde edilmiştir. Konuyla ilgili yerli yabancı literatür taranmış ve uzmanlardan alınan görüşler doğrultusunda hazırlanan anketle uygulanan öğretim programları ve en yaygın kullanılan etüt ve eserler belirlenmiştir.

2.3.1. Değerlendirme Modelini Geliştirme

Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki flüt eğitiminin, flüt eğitimcilerine uygulanan anket yoluyla saptanan görüşlerine dayalı olarak hedef ve hedef davranışlar açısından değerlendirilebilmesi için veri toplama aşamasından önce bir değerlendirme modelinin geliştirilmesine çalışılmıştır.

Bu değerlendirme modeli oluşturulurken YÖK tarafından yeni yapılanma adı altında kurumlara gönderilmiş bulunan çerçeve program esas alınmıştır. "Bireysel Çalgı Eğitimi" adı altında "Öğrenci, beden yapısına uygun yaylı, nefesli, mızraplı, telli (uluslararası ses standartlarına uyumlu) çalgılardan birini ya da sesinin yeterliliğine göre şan dersini seçer. Bu seçim bölüm öğretim elemanlarının ortaklaşa karar ve yardımlarıyla yapılır. Ders aşamalı olarak teknik alıştırmaya ve etütleri, Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak çalgıya özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar" olarak tanımlanmış olan bu program, eğitimde program geliştirme esaslarına dayanarak çözümlenmiş, birinci sınıf flüt eğitiminin kapsadığı üniteler, konular ve hedefler ve hedef davranışlar saptanmıştır. Elde edilen bu saptamalar, sözlü görüşme yoluyla uzman görüşlerine sunulduktan sonra, gerekli geliştirmeler yapılarak değerlendirme modeline son şekli verilmiştir.

Tablo1. 1. Dönem konuları, hedef ve hedef davranışları

Konular	Hedefler	Hedef Davranışlar
1) Flütün parçalarını tanıyış	1) Flütün parçalarını belleyeabilme.	1) Flütün üç parçadan oluştuğunu söyleme. 2) Parçaların isimlerinin ağızlık gövde ve kuyruk olduğunu ezberleme.
	2) Flütün parçalarını birleştirebilme.	1) Flütün ağızlık ve gövde kısmını birleştirme. 2) Flütün gövde ve kuyruk kısmını birleştirme.
2) Duruş-Tutuş	1) Doğru duruş-tutuş ilkelerini kavrayabilme.	1) Doğru duruşun ilkelerini söyleme. 2) Doğru tutuşun ilkelerini söyleme.
	2)Flüt çalma pozisyonunu alabilme.	1) Doğru pozisyonda kurulma. 2) Flütü çeneye doğru yerleştirme. 3) Parmakları flüt üzerinde doğru yerleştirme.
3) Diyafram Nefesi	1) Diyafram nefesinin önemini kavrayabilme.	1) Diyaframın yerini ve işlevini söyleme. 2) Diyafram nefesini doğru kullanmak için yapılması gerekenleri söyleme.
	2)Diyaframı doğru şekilde kullanabilme.	1) Diyafram nefesini doğru alma. 2) Diyafram nefesini doğru tutma. 2) Diyafram nefesini doğru verme (boşaltma).
4) Üfle yiş ve Ses Üreti ş	1) Doğru üfle yiş ilkelerini belleyeabilme.	1) Üflerken dudak ve çene pozisyonunu kontrol etme. 2) Üflerken diyafram nefesini kontrol etme.
	2) Sadece ağızlık kısmı ile ses üretebilme.	1) Ağızlık kısmından temiz ses çıkarma.
	3) Ses üretmekten zevk alabilme.	1) Ses üretmeye istekli olma. 2) Ses üretmekten hoşlanma.
5) Sol, La, Si Notaları	1) Sol, la, si notalarının flüt üzerindeki yerlerini belleyeabilme.	1) Notaların flüt üzerindeki yerlerini ezberleme. 2) Nota yerlerinin birbiriyle olan sıralılık ilişkisini kavrama.
	2)Sol, la, si notalarını doğru çalabilme.	1) Bu notalarda temiz ses üretme. 2) Bu notalarda uzun ses üfle me.
6) Do, Re, Mi, Fa Notaları	1) Do, re, mi, fa notalarının flüt üzerindeki yerlerini belleyeabilme.	1) Notaların flüt üzerindeki yerlerini ezberleme. 2) Nota yerlerinin birbiriyle olan sıralılık ilişkisini kavrama.
	2) Do, re, mi, fa notalarını doğru çalabilme.	1) Bu notalarda temiz ses üretme. 2) Bu notalarda uzun ses üfle me.

Konular	Hedefler	Hedef Davranışlar
7) Bağlı (legato) Çalış	1) Bağlı (legato) çalış tekniklerini kavrama. 2) Bağlı çalabilme.	1) Bağlı çalış tekniklerinin söyleme. 1) Bağlı çalarken entonasyonu koruma.
8) Bağızsız (non legato) çalış	1) Bağızsız (non legato) tekniklerini kavrama. 2) Bağızsız çalabilme.	1) Bağızsız çalış tekniklerinin söyleme. 1) Bağızsız çalarken entonasyonu koruma.
9) Kesik (staccato) çalış	1) Kesik (staccato) çalma tekniklerini kavrama. 2) Kesik (staccato) çalabilme.	1) Kesik çalış tekniklerinin söyleme. 1) Kesik çalarken entonsyonu koruma.

Tablo 2. 2. Dönem konuları, hedef ve hedef davranışları

Konular	Hedefler	Hedef Davranışlar
1) İkinci oktav sesleri	1) İkinci oktav notalarının flüt üzerindeki yerlerini belleye bilme. 2) İkinci oktav notalarını doğru çalabilme.	1) Notaların flüt üzerindeki yerlerini ezberleme. 2) Nota yerlerinin birbiriyle olan sıralılık ilişkisini kavrama. 1) Bu notalarda temiz ses üretme. 2) Bu notalarda uzun ses üfleme.
2) Üçüncü oktav sesleri	1) Üçüncü oktav notalarının flüt üzerindeki yerlerini belleye bilme. 2) Üçüncü oktav notalarını çalabilme.	1) Notaların flüt üzerindeki yerlerini ezberleme. 2) Nota yerlerinin birbiriyle olan sıralılık ilişkisini kavrama. 1) Bu notalarda temiz ses üretme. 2) Bu notalarda uzun ses üfleme.
3) Küçük ezgiler	1) Küçük ezgiler çalabilme. 2) Ezgi çalmaktan hoşlanabilme.	1) Ezgiyi deşifre etme. 2) Ezgiyi doğru ritmle çalma. 3) Ezgiyi doğru entonasyonla çalma. 1) Ezgileri hatasız çalmaktan zevk alma. 2) Yeni ezgiler çalmaya hevesli olma.
4) Tek diyezli, tek bemollü majör ve minör gamlar	1) Tek diyez, tek bemollü majör ve minör gamları belleye bilme. 2) Tek diyez, tek bemollü majör ve minör gamları çalabilme.	1) Bu tonları oluşturan notaları sırasıyla söyleme. 1) Bu tonlardaki gamları hatasız çalma.
5) İki diyez, iki bemollü majör ve minör gamlar	1) İki diyez, iki bemollü majör ve minör gamları belleye bilme. 2) İki diyez, iki bemollü majör ve minör gamları çalabilme.	1) Bu tonları oluşturan notaları sırasıyla söyleme. 1) Bu tonlardaki gamları hatasız çalma.
6) Üç diyez, üç bemollü majör ve minör gamlar	1) Üç diyez, üç bemollü majör ve minör gamları belleye bilme. 2) Üç diyez, üç bemollü majör ve minör gamları çalabilme.	1) Bu tonları oluşturan notaları sırasıyla söyleme. 1) Bu tonlardaki gamları hatasız çalma.

7) Hız terimleri ve işaretleri	1) Hız terimlerini ve işaretlerini kavrayabilme.	1) Hız terimlerinin ve işaretlerinin anlamlarını ezberleme.
	2) Eser ve etütleri hız terimlerine ve işaretlerine uygun olarak çalabilme.	1) Eser ve etütleri hız terimlerine ve işaretlerine uygun çalma.
8) Nüans terimleri ve işaretleri	1) Nüans terimlerini ve işaretlerini kavrayabilme.	1) Nüans terimlerinin ve işaretlerinin anlamlarını ezberleme.
	2) Eser ve etütleri nüans terimlerine ve işaretlerine uygun olarak çalabilme.	1) Eser ve etütleri nüans terimlerine ve işaretlerine uygun çalma.

2.4. Verilerin Çözümlemesi

Uygulanan anket sonucunda elde edilen verilerin çözümlemesinde betimsel istatistikten yararlanılarak, nitel ve nicel tablolar oluşturulmuş ve SPSS programı ile frekans ve yüzde hesaplamaları yapılmıştır.

Elde edilen veriler doğrultusunda uygulanmakta olan öğretim programları ile en yaygın kullanılan etüt ve eserler belirlenmiş, değerlendirme kriterini oluşturan hedef ve hedef davranışlar açısından çözümlenmeye çalışılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, uzman görüşüne dayalı olarak konuya ilişkin olarak öğretim elemanlarına uygulanan anketlerden elde edilen sonuçlar, tablolar halinde açıklanarak kısaca yorumlanmıştır.

3.1. Bireysel Çalgı Eğitimi I-II (Flüt) Dersinde Uygulanan Öğretim Programlarına İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 3. Flüt Öğretim Elemanlarının Derslerinde Belirli Bir Program Uygulayıp Uygulamama Durumları

Seçenek	f	%
Evet	11	100
Hayır	-	-
Toplam	11	100

Tablo 3' den de görüleceği gibi flüt öğretim elemanlarının tamamı belirli bir öğretim programı uyguladıklarını ifade etmiştir. Buradan yola çıkarak flüt eğitiminin sistemli ve planlı bir şekilde gerçekleştiği düşünülebilir.

Tablo 4. Flüt Öğretim Elemanlarının Uyguladıkları Öğretim Programının Oluşturulmasına İlişkin Görüşlerinin Dağılımı

Seçenek	f	%
Kurumumdan Elde Ettim	-	-
Kendim Oluşturdum	11	100
Diğer	-	-
Toplam	11	100

Tablo 4’den de anlaşılacağı gibi flüt öğretim elemanlarının tamamı uyguladıkları öğretim programını kendilerinin oluşturduğunu belirtmiştir. Buna göre flüt eğitimcilerinin benimsediği ortak yazılı bir çağdaş öğretim programı olmadığı söylenebilir.

Tablo 5. Flüt Öğretim Elemanlarının Uyguladıkları Flüt Öğretim Programının 1. Sınıf Ünite Ve Konu Dağılımı

Örneklem	1. Dönem	2. Dönem
1. Örneklem	1. Flüt eğitimine başlangıç - Flütün tarihçesi - Flütün bölümleri - Bedensel duruş - Ses çıkarma - Flütün akordu - Flütün bakımı 2. Flüt Çalmada Temel Müzik Bilgileri - Dizek üzerinde notaların ve susların değeri - İki zamanlı ölçü türleri. - Ses değiştirici işaretler. - Flütte birinci oktav perde ve sesleri. - Hız terimlerine geçiş. 3. Bağlı (legato), bağısız (non legato), kesik (staccato) çalma.	1. Flütte ikinci oktav perdeleri - İkinci oktav seslerine geçiş - Üç zamanlı ölçü türleri 2. Flütte diziler - İki oktav do maj. dizisi. - Sol, fa, re, la majör ve ilgili minör dizileri. 3. Senkop - Senkop ögesi - Senkop çeşitleri 4. Müzikte tekrar işaretleri ve bitirişler - Da Capo (D.C) işareti - Senyö * işareti
2. Örneklem	-Flütü Tanıma -Diyaframın yapısını ve diyaframı doğru kullanmayı öğrenme -Flütte doğru duruş ve tutuş pozisyonlarını kazanma -Temiz ses elde etme -Dilli ve bağlı çalma	-I, II, ve III. oktavlarda temiz ses elde etme -Uzun ses üfleme -Çalınan parçaları hız ve nüanslarına uygun olarak çalma -Seviyeye uygun majör, minör dizileri ve arpejleri doğru seslendirebilme
3. Örneklem	Flütün tanımı, nefes teknikleri doğru ve güzel seslerin nasıl elde edilebileceği, flütün tutuş dil ve parmak tekniği, küçük başlangıç etütleri.	Etütler devam eder, gamlara giriş, basit tonaliteli gamların çalınmaya başlanması.
4. Örneklem	-Flütü tutuş pozisyonu ve parmakların perdelerden taşmaması. -Dudakların ağızlığa tam oturması -İki oktavda her notanın pürüzsüz elde edilmesi -Metottaki ilk gam ve melodilerin kusursuz çalınması	-Uzun seslerde üç oktav kromatik gamın şaşırmadan hem uzun hem çabuk çalınması. -Üç diyezli Üç bemollü majör ve minör gamların çalınması -Teknik ve melodik etütlerin nüanslarına uygun çalınması

Örnekler	1. Dönem	2. Dönem
5. Örneklem	Flütün tutuluşu, pozisyon, ses üretim çalışmaları, si, la, sol notalarının öğretilmesi, birinci oktav içinde çeşitli alıştırma, uzun ses çalışmaları, nefes alıştırma, noktalı, detaçe ve bağlı çalmanın öğretimi, dinamiklerin anlatılması, uygulanması, diyafram çalışmaları	Bir diyezli bir bemollü tonlar içinde çalışmalar, gam egzersizleri, entonasyon çalışmaları ve nefes geliştirici bazı eserlerin çalışılması.
6. Örneklem	Flütü tanıma, bakımı, temizliği, tuştur. Diyafram nefesi öğretimi ve kullanımı. Flütten doğru ve temiz ses çıkarılabilir. Dilli ve bağlı çalış tekniğinin öğretilmesi. Uzun ses çalışması. Tek diyezli ve tek bemollü majör ve minör tonlarda gam çalışmaları.	Eserleri tanıma, nüansları ile çalışılabilir. Dil çalışması. Gam çalışması. Uzun ses çalışması.
7. Örneklem	-Diyafram çalışması. Ses çalışması, tutuş, üfleme tekniğinin verilmesi Majör ve minör arpej çalışması. Nüans teknik çalışmaları, etüt çalışması, oktav, stakkato ses çalışması, legato, uzun ses çalışması.	Birinci dönemde kazandırılan davranışların pekiştirilmesi, farklı tonlarda ses dizi, arpej çalışmalarının yapılması.
8. Örneklem	-Flüt çalınmada temel davranışlar; flüt ile duruş tutuş ve nefes çalışması, dudak pozisyonu. -Değiştirici işaret olmayan majör ve minör diziler -Flüt çalınmada temel teknikler: Tek dil tekniği	-Bir diyezli ve bir bemollü majör ve minör diziler. -Hız ve nüans terimleri; andante, moderato ve allegro, piano mezzoforte ve forte.
9. Örneklem	1- Flütün tanınması - Flütün teknik özellikler bakımından tanınması - Duruş-Tutuş - Üfleme 2- Temiz ses elde etme -1. ve 2. oktav sesleri	3- Dil çalışmaları - Tek dil, legato ve staccato 4- Tek diyezli ve tek bemollü majör ve minör tonlar. 5- İki diyezli majör ve minör tonlar - Düzeyine uygun küçük ölçekli eserler.
10. Örneklem	Doğru duruş tutuş pozisyonu, diyafram nefesi, flütü sevdirmeye çalışmak, enstrümanın temizliği ve bakımı, temiz ses ile dil-parmak koordinasyonunu sağlayabilme.	Uzun ses çalışmaları, sesler arası geçişler, doğru entonasyon ve artikülasyon, üç arızalı tonlara kadar diziler ve kendi hazırladığımız etütler.
11. Örneklem	-Diyafram, doğru nefes alışı ve kullanışı üzerine çalışma -Ton çalışması (Marcel Moyse, Philippe Bernold) -Tonu geliştirici etüt ve eserler. -Artikülasyon çalışması (Taffanel & Goubert) -Gam ve arpej (seviyesine göre tonalitelerde)	-Teknik çalışmalara devam -Seviyesindeki öğrencilerle toplu çalışmalar. (düo, trio vb.) -Etüt ve eser çalışmaları.

Tablo 5’den de izlendiği gibi, flüt öğretim elemanlarının uyguladıkları öğretim programlarında ufak farklılıkların yanı sıra birçok ortak konu bulunmaktadır. Verilen cevaplar aynen aktarılmıştır. Flüt öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun cevaplarını ünite ve üniteye ait konular şeklinde vermediği, sadece konuları belirttiği ve bir kısmının konularla birlikte konulara ait hedef ve hedef davranışları da belirttiği görülmektedir.

Tablo 6. Flüt Öğretim Elemanlarının Belirttiği Önem Sırasına Göre Birinci Yarıyılın Sonunda Öğrencinin Kazanmış Olması Gereken Hedef Davranışların Dağılımı

Davranışlar	1. Derecede		2. Derecede		3. Derecede		4. Derecede		5. Derecede		6. Derecede		7. Derecede	
	f1	%	f2	%	f3	%	f4	%	f5	%	f6	%	f7	%
Flütün fiziksel yapısını tanıma	1	9,09	4	36,36	-	-	-	-	-	-	5	45,45	1	9,09
Doğru duruş tutuş pozisyonunu uygulama	3	27,27	3	27,27	5	45,45	-	-	-	-	-	-	-	-
Flütten temiz ve parlak ses elde etme.	1	9,09	2	18,18	-	-	3	27,27	3	27,27	2	18,18	-	-
Dil ve parmak uyumunu sağlama	-	-	1	9,09	1	9,09	1	9,09	5	45,45	1	9,09	2	18,18
Diyafram nefesini doğru ve etkili kullanma	-	-	1	9,09	4	36,36	4	36,36	1	9,09	1	9,09	-	-
Flüt çalmaya istekli olma	6	54,55	-	-	1	9,09	1	9,09	2	18,18	1	9,09	-	-
Flütün temizliğini ve bakımını yapma	-	-	-	-	-	-	2	18,18	-	-	1	9,09	8	72,73
Toplam	11	100	11	100	11	100	11	100	11	100	11	100	11	100

Tablo 6’ da görüldüğü gibi, flüt öğretim elemanlarının 6’sı (%54,55) “flüt çalmaya istekli olma”yı 1. derecede, 4’ü (%36,36) “flütün fiziksel yapısını tanıma”yı 2. derecede, 5’i (%45,45) “doğru duruş tutuş pozisyonunu uygulama”yı 3. derecede, 4’ ü (%36,36) “diyafram nefesini doğru ve etkili kullanma”yı 4. derecede, 5’i (%45,45) “dil ve parmak uyumunu sağlama”yı 5. derecede, 2’si (%18,18) “flütten temiz ve parlak ses elde etmeyi 6. derecede, 8’i (%72,73) “flütün temizliğini ve bakımını yapma”yı 7. derecede, öğrencilerin birinci yarıyılın sonunda kazanması gereken davranışlar olarak belirtmişlerdir.

Bu bulgular, flüt öğretim elemanlarına göre öğrencilerin birinci dönemin sonunda kazanması gereken hedef davranışların

1. derecede “flüt çalmaya istekli olma”,
2. derecede “flütün fiziksel yapısını tanıma”,
3. derecede “doğru duruş tutuş pozisyonunu uygulama” olduğunu göstermektedir.

Tablo 7: Flüt Öğretim Elemanlarının Belirttiği Önem Sırasına Göre İkinci Yarıyılın Sonunda Öğrencinin Kazanmış Olması Gereken Hedef Davranışların Dağılımı

Davranış	1. Derecede		2. Derecede		3. Derecede		4. Derecede		5. Derecede		6. Derecede		7. Derecede	
	f1	%	f2	%	f3	%	f4	%	f5	%	f6	%	f7	%
Eser ve etütleri tempo, nüans, terim ve işaretlerine uygun çalma.	-	-	-	-	-	-	2	18,18	3	27,27	4	36,36	2	18,18
Üç diyezli üç bemollü majör ve minör dizileri çalma.	-	-	-	-	-	-	-	-	2	18,18	7	63,63	2	18,18
I, II ve III. ses alanlarında doğru ve temiz ses elde etme.	3	27,27	2	18,18	4	36,36	2	18,18	-	-	-	-	-	-
Doğru entonasyon ve artikülasyonu sağlama.	-	-	2	18,18	5	45,45	1	9,09	3	27,27	-	-	-	-
Uzun ses çalışmaları yapma.	3	27,27	5	45,45	1	9,09	1	9,09	-	-	-	-	1	9,09
Sesler arası geçişlerde koparmadan temiz çalma	-	-	2	18,18	1	9,09	5	45,45	2	18,18	-	-	1	9,09
Flüt çalmaktan hoşlanma	5	45,45	-	-	-	-	-	-	1	9,09	-	-	5	45,45
Toplam	11	100	11	100	11	100	11	100	11	100	11	100	11	100

Tablo 7’ de görüldüğü gibi flüt öğretim elemanlarının 5’i (%45,45) “flüt çalmaktan hoşlanma”yı 1. derecede, 5’i (%45,45) “uzun ses çalışmaları yapma”yı 2. derecede, 5’i (%45,45) “doğru entonasyon ve artikülasyonu sağlama”yı 3. derecede, 5’i (%45,45) “sesler arası geçişlerde koparmadan temiz çalma”yı 4. derecede, 3’ü (%27,27) “eser ve etütleri tempo, nüans, terim ve işaretlerine uygun çalma”yı 5. derecede, 7’si (%63,63) “üç diyezli üç bemollü majör ve minör dizileri çalma”yı 6. derecede, 5’ i (%45,45) yine “flüt çalmaktan hoşlanma”yı 7.derecede, öğrencilerin ikinci dönemin sonunda kazanması gereken davranışlar olarak belirtmişlerdir. “I. II. ve III. ses alanlarında doğru ve temiz ses elde etme” davranışının hiçbir derecede yoğunluk göstermediği görülmektedir.

Bu bulgular, flüt öğretim elemanlarına göre öğrencilerin ikinci dönemin sonunda kazanması gereken davranışların,

1. derecede “flüt çalmaktan hoşlanma”,

2. derecede “uzun ses çalışmaları yapma”,
3. derecede “doğru entonasyon ve artikülasyonu sağlama” olduğunu göstermektedir.

3.2. Birinci Sınıf Flüt Eğitiminde Kullanılan Etüt ve Eserlere İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 8. Flüt Öğretim Elemanlarının Bireysel Çalgı Eğitimi I-II (Flüt) Dersinde Kullandıkları 3 Etüt Kitabının Adı

Kitabı Adı	Kullanan Öğretim Elemanı Sayısı
Trevor Wye (Flute Learner)	3
Altes (Flute Method)	2
Emil Prill	2
Gariboldi (Method Complete de Flute)	7
Stepanow (Gam metodu)	2
Edward Blakeman (Karma Albüm)	1
P. Taffanel and Ph. Gaubert	2
Rus Metodu	1
Peter Lukas Graf (Check up)	1
Philippe Bernold (Teknik Etütleri)	1
E.Köhler (Op. 33) No 1	2
Scalaiska No 1	1
Kendi Çalışmaları	1
Rubank (Intermediate Method for Flute)	1

Tablo 8’ den de izleneceği gibi flüt öğretim elemanları toplam 14 farklı etüt kitabı kullanmaktadır. Ortak olarak 7’ si “G. Gariboldi, Method Complete de Flute”; 3’ ü “Trevor Wye, Flute Learner”; 2’si “Altes, Complete Flute Method”; 2’ si “Emil Prill”; 2’ si “P. Taffanel et Ph. Gaubert”; 2’ si “E. Köhler (Op. 33) kullandıklarını belirtmişlerdir.

7 kişi gibi büyük bir çoğunluğun “G. Gariboldi, Method Complete de Flute” adlı kitabı kullandıkları görülmektedir. Elde edilen verilerden bu kitabın flüt eğitiminde en yaygın kullanılan kitap olduğu söylenebilir.

Tablo 9. Flüt Öğretim Elemanlarının Bireysel Çalgı Eğitimi I-II (Flüt) Dersinde Kullandıkları 3 Eserin Adı ve Bestecisi

Eserin adı	Eserin Bestecisi	Eseri Kullanan Ö. E. Sayısı
Sonat (fâ maj)	B. Marcello	1
Sonat (do maj)	Bellinzani	1
Koçerto (sol min)	C.P. Telemann	1
Adagio	W.A.Mozart	1
Menüet	W.A. Mozart	1
Wals	D.Schostokowich	1
Gavot	J.B.Loelliet	1

Eserin adı	Eserin Bestecisi	Eseri Kullanan Ö. E. Sayısı
Gavot	Martini	1
Gavot	F.J.Gossec	1
Grensleeves	Anonim	1
Alman Dansı	F.Scuhubert	1
Jingle Bells	Anonim	1
Menüet	J. S Bach	1
Allegretto	W.A Mozart	1
Arya	W.A Mozart	1
Berceuse	G.Faure	2
Sonat No 1 (la min)	G.F. Haendel	2
Andante	W.A. Mozart	1
Sonat No.1	A.Vivaldi	1

Tablo 9’ dan da izleneceği gibi flüt öğretim elemanları toplam 11 farklı eser kullanmaktadır. Yalnızca ikisinin birinci sınıf flüt eğitiminde kullandıkları eserlerden iki tanesi ortaktır. Bu bulgulara göre, flüt eğitiminde en yaygın kullanılan eserlerin; “Berceuse-Gabriel Faure” ve “Sonata No.1 (La minör)-Georg Friederich Haendel” olduğunu düşünebiliriz.

3.3. Birinci Sınıf Flüt Eğitiminde Kullanılan En Yaygın Etüt ve Eserlerin Hedef ve Hedef Davranışlar Açısından İncelenmesine İlişkin Bulgular ve Yorumlar

G. Gariboldi, Method Complete de Flute kitabındaki 3, 6, 13, 18, 35, 41, 52, 56, 62, 67,69 ve 71 no.lu etütlerin hedef ve hedef davranışlar açısından incelenmesiyle elde edilen bulgular ve yorumlar.

Tablo 10. 3, 6 ve 13. Etütlere Ait Hedef ve Hedef Davranışlar

Hedefler	Hedef Davranışlar
3.Etüt	
1. Sol, la, si, do seslerinin flüt üzerindeki yerlerini kavrayabilme.	1. Birinci oktav sol, la, si ve ikinci oktav do notalarının parmak pozisyonlarını ezberleme. 2. Birinci oktav sol, la, si ve ikinci oktav do notalarının üfleyiş farklılıklarını bilme.
2. Sol, la si do seslerini tek dil tekniği ile çalabilme.	1. Sol, la, si, do notalarını farklı süre değerleriyle çalma. 2. Sol, la, si, do notalarından temiz ve parlak ses elde etme. 3. 1’lik ve 2’lik notalarda diyafram nefesinin etkili kullanarak entonasyonu koruma.
3. Sol, la, si, do notalarını çalmaktan hoşlanabilme.	1. Sol, la, si, do notalarında temiz ses üretmekten zevk alma. 2. Sol, la si, do notalarını farklı süre değerlerinde çalmaktan zevk alma.

Hedefler	Hedef Davranışlar
6.Etüt	
1. Re, mi, fa, sol notalarının flüt üzerindeki yerlerini kavrayabilme.	1. İkinci oktav re, mi, fa, sol notalarının parmak pozisyonlarını ezberleme. 2. İkinci oktav re, mi, fa, sol notalarının üfleme farklılıklarını bilme.
2. Re, mi, fa, sol notalarını tek dil tekniği ile çalabilme.	1. Re, mi, fa, sol. Notalarını farklı süre değerleriyle çalma. 2. Re, mi, fa, sol notalarından temiz ve parlak ses elde etme. 3. 1'lik ve 2'lik notalarda diyafram nefesinin etkili kullanarak entonasyonu koruma.
3. Re, mi, fa, sol notalarını çalmaktan hoşlanabilme.	1. Re, mi, fa, sol notalarında temiz ses üretmekten zevk alma. 2. Re, mi, fa, sol notalarını farklı süre değerlerinde çalmaktan zevk alma.
13.Etüt	
1. La, si, do notalarının 1. ve 2. oktavlarda parmak pozisyonlarını kavrayabilme.	1. Birinci ve ikinci oktav la, si, do notalarının parmak pozisyonlarının aynı olduğunu söyleme. 2. Birinci ve ikinci oktav la, si, do notalarının üfleme farklılıklarını bilme.
2. La, si do notalarını 1. ve 2. oktavlarda tek dil tekniği ile çalabilme.	1. La notasını üfleme biçimini değiştirerek birinci ve ikinci oktavda çalma. 2. Si notasını üfleme biçimini değiştirerek birinci ve ikinci oktavda çalma. 3. Do notasını üfleme biçimini değiştirerek birinci ve ikinci oktavda çalma. 4. La, si, do notalarını birinci ve ikinci oktavda ardarda çalarken entonasyonu koruma.
3. La, si, do notalarını farklı oktavlarda çalmaktan hoşlanabilme.	1. La notasını birinci ve ikinci oktavda çalmaktan zevk alma. 2. Si notasını birinci ve ikinci oktavda çalmaktan zevk alma. 3. Do notasını birinci ve ikinci oktavda çalmaktan zevk alma.

Tablo 10' da görüldüğü gibi 3. etütle öğrenciye kazandırılması öngörülen 1 bilişsel, 1 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 3 hedef ve bu hedeflere ait toplam 7 davranış saptanmıştır. 6. etütle öğrenciye kazandırılması öngörülen 1 bilişsel, 1 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 3 hedef ve bu hedeflere ait toplam 7 davranış saptanmıştır. 13. etütle öğrenciye kazandırılması öngörülen 1 bilişsel, 1 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 3 hedef ve bu hedeflere ait toplam 9 davranış saptanmıştır.

Tablo 11. 18, 35 ve 43. Etütlere Ait Hedef ve Hedef Davranışlar

Hedefler	Hedef Davranışlar
18.Etüt	
1. Uzun seslerde crescendo ve decrescendo dinamiklerini kavrayabilme.	1. Crescendo ve decrescendo işaretlerinin anlamının bilme. 2. Crescendo ve decrescendo dinamiklerinin nefes basıncı değiştirilerek elde edileceğinin söyleme.
2. Tek ses üzerinde crescendo ve decrescendo dinamiklerini uygulayabilme.	1. 4. vuruşluk 2. oktav do majör seslerinin her birinde crescendo ve decrescendo dinamiklerini nefes basıncını ayarlayarak dengeli yapma. 2. 4. vuruşluk 1. oktav sol, la, si seslerinin her birinde crescendo ve decrescendo dinamiklerini nefes basıncını ayarlayarak dengeli yapma
3. Do majör dizisinin seslerinde kaliteli ton elde edebilme	1. Diyafram nefesinin doğru kullanarak uzun ses üfleme. 2. 4 vuruş boyunca ses temizliğini ve tonu koruma.
4. Do majör dizisinin seslerini çalmaya istekli olabilme.	1. Do majör dizisinin seslerini temiz çalmaya ilgi duyma. 2. Do majör dizisini çalarken crescendo ve decrescendo dinamiklerini yapmaya ilgi duyma.
35. Etüt	
1. Bağlı (legato), kesik (staccato) çalış tekniklerinin kavrayabilme.	1. Bağlı çalarken dil kullanmayacağını bilme. 2. Kesik çalarken dil kullanacağını bilme
2. Etüt üzerinde farklı çalış tekniklerinin uygulayabilme.	1. Bağlı (legato) notalarda ses geçişlerinin temiz yapma. 2. Sekizlik bağlı (legato) notaları eşit sürelerde çalma. 3. Kesik (staccato) çalarken tek dil tekniğini doğru kullanma. 4. Sekizlik kesik (staccato) notaları eşit sürelerde çalma. 5. Nefesi belirtilen yerlerde alma.
3. Bağlı ve kesik çalmaktan zevk alabilme.	1. Bağlı çalmaktan hoşlanma. 2. Kesik çalmaktan hoşlanma.
41.Etüt	
1. Flütte sol majör tonunu kavrayabilme.	1. Fa diyez notasının 1, 2 ve 3. oktav parmak pozisyonlarını ezberleme. 2. Sol majör tonunda bütün fa notalarının diyez çalınacağını söyleme. 3. 3. oktav sol notasının parmak pozisyonunu ezberleme.
2. Sol majör dizisinin seslerinin 3. oktavda bağlı ve kesik çalabilme.	1. F diyez, sol, la, si notalarının her birini 1. ve 2. oktavda ardı ardına çalma. 2. Re, fa diyez, sol notalarının her birini 2. ve 3. oktavlarda ardı ardına çalma. 3. Fa diyez, sol, la, si notalarını 2.ve 3. oktavda kesik (staccato) çalma.
3. Farklı oktavlarda ses üretmeye istekli olabilme.	1. Birinci oktavdan ikinci oktava geçişlerde temiz çalmaya özen gösterme. 2. İkinci oktavdan üçüncü oktava geçişlerde temiz çalmaya özen gösterme.

Tablo 11’ de görüldüğü gibi 18. etütle öğrenciye kazandırılması öngörülen 1 bilişsel, 2 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 4 hedef ve bu hedeflere ait toplam 8 davranış saptanmıştır. 35. etütle öğrenciye kazandırılması öngörülen 1 bilişsel, 1 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 3 hedef ve bu hedeflere ait toplam 9 davranış saptanmıştır. 41. etütle öğrenciye kazandırılması öngörülen 1 bilişsel, 1 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 3 hedef ve bu hedeflere ait toplam 8 davranış saptanmıştır.

Tablo 12. 52, 56 ve 62. Etütlere Ait Hedef ve Hedef Davranışlar

Hedefler	Hedef Davranışlar
52. Etüt	
1. Flütte fa majör tonunu kavrayabilme.	1. Si bemol notasının parmak pozisyonunu ezberleme. 2. Si bemol notasının iki ayrı pozisyonda elde edilebileceğinin söyleme. 3. Fa majör tonunda bütün si notalarının bemol çalınacağını söyleme.
2. Yanaşık seslerden oluşan motifleri nüanslarına uygun bağlı çalabilme.	1. Onaltılık notaları bağlı ve eşit sürelerde çalma. 2. Bağlı çalınan motifler içinde crescendo ve decrescendo ses dinamiklerinin yapma. 3. Aynı motifleri 1. ve 2. oktavdan çalma.
3. Etüdü nüanslarına uygun çalmaktan hoşlanabilme.	1. Crescendo ve decrescendo ses dinamiklerini yapmaktan zevk alma. 2. Piano (hafif) çalmaktan hoşlanma.
56. Etüt	
Hedef Davranışlar	
1. Flütte si bemol majör tonunu kavrayabilme.	1. Mi bemol notasının 1, 2 ve 3. oktavda parmak pozisyonunu ezberleme. 2. Si bemol tonunda si ve mi notalarının bemol çalınacağını söyleme.
2. Yanaşık iki sesin arka arkaya tekrarından oluşan farklı motifleri nüanslarına uygun 1. ve 2. oktavda bağlı çalabilme.	1. Yanaşık ses geçişlerinde parmak pozisyonlarını doğru basarak koparmadan bağlı çalma. 2. Benzer motifleri bir oktav üstten çalarken entonasyonu koruma. 3. Arka arkaya gelen sekizlik notaları çalarken ritmi aksatmadan çabuk nefes alma. 4. Etüdü nüans terim ve işaretlerine uygun çalma.
3. Eseri nüanslarına uygun çalmaya istekli olabilme.	1. Belirtilen yerlerde piano (hafif) çalmaya istekli olma. 2. Belirtilen yerlerde crescendo ve decrescendo yapmaya istekli olma.
62. Etüt	
Hedef Davranışlar	
1. Flütte re majör tonunu kavrayabilme.	1. Do diyez notasının 2. ve 3. oktav parmak pozisyonlarının aynı olduğunu söyleme. 2. Re majör tonunda fa ve do notalarının diyez çalınacağını bilme.
2. Üç dörtlük ölçü içinde yanaşık ve atlamalı sesleri nüanslarına uygun bağlı ve kesik çalabilme.	1. Üç dörtlük ölçünün 1. zamanında bağlı ve 2. zamanında kesik çalarken vurgu yapma. 2. Atlamalı seslerde parmak pozisyonunu seri bir şekilde değiştirerek dil-parmak uyumunu

	(artikülasyon) sağlama. 3. Her ölçüde tekrar eden iki bağlı dört kesik notayı şaşırmadan aynı teknikle çalma.
3. Bağlı ve kesik çalmaktan zevk alabilme.	1. Bağlı çalmaktan hoşlanma. 2. Kesik çalmaktan hoşlanma.

Tablo 12’de görüldüğü gibi 52. etütle öğrenciye kazandırılması öngörülen 1 bilişsel, 1 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 3 hedef ve bu hedeflere ait toplam 8 davranış saptanmıştır. 56. etütle öğrenciye kazandırılması öngörülen 1 bilişsel, 1 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 3 hedef ve bu hedeflere ait toplam 8 davranış saptanmıştır. 62. etütle öğrenciye kazandırılması öngörülen 1 bilişsel, 1 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 3 hedef ve bu hedeflere ait toplam 7 davranış saptanmıştır.

Tablo 13. 67, 69 ve 71. Etütlere Ait Hedef ve Hedef Davranışlar

Hedefler	Hedef Davranışlar
67.Etüt	
1. Flütte la majör tonunu kavrayabilme.	1. La majör tonunun akor seslerini söyleme. 2. Üçüncü oktav la notasının parmak pozisyonunu söyleme. 3. Flütte en tiz do sesinin parmak pozisyonunu bilme.
2. La majör tonunda arpej çalabilme.	1. Büyük üçlü aralıklarda ses geçişlerini temiz yapma. 2. Arpej çalarken dil ve parmak uyumunu sağlama. 3. Arpej çalarken bağlı ve kesik çalış tekniklerini doğru kullanma.
3. Arpej çalmaktan zevk alabilme.	1. Birinci ve ikinci oktav sesleriyle arpej çalmaktan hoşlanama. 2. İkinci ve üçüncü oktav sesleriyle arpej çalmaktan hoşlanma.
69.Etüt	
1. Senkop kavramını anlayabilme.	1. Etüdün senkoplu tartımlar içerdiğini söyleme. 2. Etütteki senkoplu tartımların uzatma bağı ile elde edildiğini bilme.
2. Senkoplu tartımları çalabilme.	1. Senkoplu tartımları etüdün ritmini aksatmadan çalma. 2. Senkoplu tartımlarda vurguyu doğru zamanda yapma. 3. Dörtlük ve sekizlik notalarda senkoplu tartım çalma.
3. Senkoplu tartım çalmaktan hoşlanabilme.	1. Senkoplu tartımları doğru çalmaya özen gösterme. 2. Senkoplu tartım çalarken ritmi aksatmamaya özen gösterme.
71.Etüt	
1. Mi bemol majör tonunu kavrayabilme.	1. La bemol notasının 1. ve 2. oktavlarda parmak pozisyonlarını ezberleme. 2. Mi bemol majörde si, mi ve la seslerinin bemol çalındığını söyleme.

2. Etüt içinde çeşitli tartımları çalabilme.	1. Noktalı sekizlik-dörtlük, iki noktalı dörtlük-onaltılık tartımları doğru çalma. 2. Üçleme tartımında bağlı ve kesik çalış tekniklerini uygulama. 3. Dörtlük notayı noktalı sekizlik notaya bağlama.
3. Mi bemol majör tonunda etüt çalmaya istekli olabilme.	1. Etüdü nüanslarına uygun çalmaya özen gösterme. 2. Ses değiştirici işaret alan notaları doğru çalmaya özen gösterme.

Tablo 13’ de görüldüğü gibi 67. etütle öğrenciyi kazandırılması öngörülen 1 bilişsel, 1 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 3 hedef ve bu hedeflere ait toplam 7 davranış saptanmıştır. 69. etütle öğrenciyi kazandırılması öngörülen 1 bilişsel, 1 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 3 hedef ve bu hedeflere ait toplam 7 davranış saptanmıştır. 71. etütle öğrenciyi kazandırılması öngörülen 1 bilişsel, 1 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 3 hedef ve bu hedeflere ait toplam 7 davranış saptanmıştır.

Tablo 14. Berceuse, (Gabriel Fauré) Adlı Eserde Belirlenen Hedef ve Hedef Davranışlar

Hedefler	Hedef Davranışlar
1. Eserin ölçü sayısını, tonunu, hızını ve nüanslarını kavrayabilme.	1. Eserin ölçü sayısının altı sekizlik olduğunu söyleme. 2. Eserin tonunun sol majör olduğunu söyleme. 3. Eserin orta çabuktan biraz daha hızlı (allegretto moderato) çalınacağını söyleme. 4. Eserde geçen crescendo ve decrescendo işaretlerinin anlamlarını söyleme. 5. <i>mp</i> , <i>mf</i> , <i>pp</i> nüanslarının anlamlarını söyleme.
2. Altı sekizlik ölçüde legato ve non legato çalış tekniklerini uygulayabilme.	1. Arka arkaya gelen üç tane sekizlik notanın ikisini bağlı, birini bağızsız çalma. 2. Altı sekizlik ölçüde senkoplu tartımları doğru yapma.
3. Eser çalmaktan zevk alabilme.	1. Eseri nüanslarına uygun çalmaktan hoşlanma. 2. Eseri hızına uygun çalmaya özen gösterme.

Tablo 14’ de görüldüğü gibi eserle öğrenciyi kazandırılması öngörülen 1 bilişsel, 1 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 3 hedef ve bu hedeflere ait toplam 9 davranış saptanmıştır.

Tablo 15. Sonata No. 1 (Georg Friederich Haendel) Adlı Eserde Belirlenen Hedef ve Hedef Davranışlar

Hedefler	Hedef Davranışlar
1. Sonatın tonunu ve bölümlerini kavrayabilme.	1. Sonatın tonunun la minör olduğunu söyleme. 2. Adagio olan 1. ve 3. bölümün oldukça rahat ve ağır çalınacağını söyleme. 3. Allegro olan 2. ve 4. bölümün canlı ve çabuk çalınacağını söyleme.
2. Eserde geçen nüans terim ve işaretlerini kavrayabilme.	1. <i>mf</i> (mezzoforte) işaretinin orta kuvvette anlamına geldiğini söyleme. 2. <i>f</i> (forte) işaretinin kuvvetli anlamına geldiğini söyleme. 3. <i>p</i> (piano) işaretinin hafif anlamına geldiğini söyleme. 4. <i>cresc.</i> (crescendo) kısaltmasının gittikçe çoğalarak anlamına geldiğini söyleme. 5. <i>dim.</i> (diminuendo) kısaltmasının gittikçe hafifleterek anlamına geldiğini söyleme.
3. Farklı tartımları yapabilme.	1. Noktalı sekizlik-onaltılık tartımını doğru çalma. 2. Üçleme tartımlarını bağlı ve eşit çalma.
4. Eserde geçen süslemeleri yapabilme.	1. Re diyez-mi, sol diyez-la, si-do, la-si, re-mi, fa diyez-sol, do-re ve mi-fa, trillerini ritmi aksatmadan temiz çalma. 2. Sol diyez, re diyez, mi ve si notalarında yukarı mordan yapma. 3. Mi, fa, si ve re notalarında aşağı mordan yapma.
5. Farklı çalış tekniklerini eser üzerinde uygulayabilme.	1. Belirtilen yerlerde portato çalma. 2. Belirtilen yerlerde detaşe çalma. 3. Belirtilen yerlerde bağlı çalma.
6. Sonat çalmaya istekli olabilme.	1. Sonatın bütün bölümlerine ilgi duyma. 2. Sonatı nüanslarına uygun çalmaya özen gösterme.

Tablo 15’ den de izleneceği gibi eserle öğrenciye kazandırılması öngörülen 2 bilişsel, 3 devinişsel, 1 duyuşsal olmak üzere toplam 6 hedef ve bu hedeflere ait toplam 18 davranış saptanmıştır.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Sonuçlar

Araştırmada elde edilen bulgulara ve yorumlara bağlı olarak aşağıdaki sonuçlara varılmıştır.

1) Birinci Sınıf Flüt Eğitiminde Uygulanmakta Olan Flüt Öğretim Programına İlişkin Sonuçlar

Birinci sınıf flüt eğitiminde bütün flüt öğretim elemanları tarafından uygulanan ortak bir öğretim programı olmadığı, bu nedenle öğretim elemanlarının tamamının kendi oluşturdukları öğretim programlarını uyguladıkları sonuçlarına varılmıştır.

2) Birinci Sınıf Flüt Eğitiminde Uygulanmakta Olan Flüt Öğretim Programlarının İçerdiği Ünitelere ve Konulara İlişkin Sonuçlar

Birinci sınıf flüt eğitiminde bütün flüt öğretim elemanları tarafından uygulanan ortak bir öğretim programı olmadığı, bu nedenle öğretim elemanlarının tamamının kendi oluşturdukları öğretim programlarını uyguladıkları sonuçlarına varılmıştır.

Uygulanmakta olan flüt öğretim programlarında ortak konular sırasıyla “flütü tanıyış, duruş-tutuş, ses üretiş, diyafram nefesi, parmak pozisyonları, birinci ve ikinci oktav sesleri, çalış teknikleri (bağlı, bağısız, kesik), uzun ses (ton) çalışmaları ve gamlar” olarak ifade edilmiştir. Bu ortak konulardan farklı olarak, “hız ve nüans terimleri, senkop, arpej, üçüncü oktav sesleri” gibi konulara da yer verilmiştir. Belirtilen konuların birçoğı değerlendirme modelindeki konularla paralellik göstermektedir. Fakat flüt öğretim programlarının konular yönünden kendi içinde bir sıralılık, tutarlılık göstermediğı ve eksiklikler olduğı saptanmıştır.

Ayrıca uygulanan öğretim programlarındaki konuların seviye olarak da farklılıklar gösterdiği görülmüştür. Örneğın, öğretim programlarının bazılarının konularında “üç diyezli, üç bemollüye kadar diziler” yer alırken bazılarında “tek diyez, tek bemollü diziler” yer almaktadır. Bu doğrultuda flüt öğretim programlarının konularının birbirleri ile de yeterince örtüşmediğı görülmektedir.

Flüt öğretim elemanlarının bir kısmının ünite ve konu adlarını yazarken doğru ifadeler kullanmadığı, hedef ve hedef ve davranış ifadeleri kullandığı görülmüştür. Buradan yola çıkarak flüt öğretim elemanlarının üniteler, konular, hedefler ve hedef davranışlara ve bunların ifadesine ilişkin yeterli bilgiye sahip olmadıkları söylenebilir.

3) Birinci Sınıf Flüt Eğitiminde Öğrenciye Kazandırılması gereken Hedef Davranışlara İlişkin Sonuçlar.

Flüt öğretim elemanlarına göre öğrencinin kazanması gereken en önemli davranışlar sırasıyla birinci yarıyılın sonunda “flüt çalmaya istekli olma”, “flütün fiziksel yapısını tanıma” ve doğru duruş-tutuş pozisyonunu uygulama”, ikinci yarıyılın sonunda “flüt çalmaktan hoşlanma”, “uzun ses çalışmaları yapma”, “doğru entansiyon ve artikülasyonu sağlama” olarak saptanmıştır. Bu davranışlar öğretim programlarının konularıyla ve değerlendirme modelinde belirlenen davranışlarla büyük ölçüde örtüşmektedir.

4) Birinci Sınıf Flüt Eğitiminde Kullanılan Etüt ve Eserlere İlişkin Sonuçlar.

Flüt öğretim elemanlarının kullandıkları etüt kitaplarına ilişkin görüşleri birbirinden farklı olmakla beraber 7’ sinin ortak görüşü “G. Gariboldi, Method Complete de Flute” adlı etüt kitabıdır.

Flüt öğretim elemanlarının kullandıkları eserlere ilişkin görüşleri büyük ölçüde birbirinden farklıdır. Sadece iki eserde ikişer ortak görüşe rastlanmıştır. Bu eserler, “Berceuse, Gabriel Faure” ve “Sonata No.1 (La minör), Georg Friederich Haendel”dir. Türk Müziği eserine rastlanmamıştır.

Kullanılan eser ve etütlerin büyük farklılıklar göstermesi, uygulanmakta olan ortak bir öğretim programı olmadığını destekler doğrultudadır.

5) Birinci Sınıf Flüt Eğitiminde En Yaygın Kullanılan Etüt ve Eserlerin Hedef ve Hedef Davranışlar Açısından İncelenmesine İlişkin Sonuçlar

Birinci sınıf flüt eğitiminde en yaygın kullanılan etüt kitabı olduğu belirlenen “G. Gariboldi, Method Complete de Flute” adlı kitaptan öğretim programının belirlenen konularına göre seçilen 12 etütten 12 bilişsel, 13 devinişsel, 12 duyuşsal olmak üzere toplam 37 hedef ve bu hedeflere bağlı 27 bilişsel, 41 devinişsel, 25 duyuşsal olmak üzere toplam 93 hedef davranış saptandığı sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlara göre devinişsel hedef ve hedef davranışlar çoğunluktadır. Bu hedef ve hedef davranışlar ise devinişsel alanın kurulma, yapma, düzenleme, becerileştirme basamaklarıyla tutarlılık göstermektedir. Bilişsel alanın bilme, kavrama ve uygulama, duyuşsal alanın ise tepkide bulunma ve değer verme basamaklarıyla tutarlılık göstermektedir. “G. Gariboldi, Method Complete de Flute” etüt kitabının hedef ve hedef davranışlar açısından değerlendirme modeline uygun düştüğü sonucuna varılmıştır.

Birinci sınıf flüt eğitiminde en yaygın kullanılan “Berceuse, Gabriel Faure” adlı eserden 1 bilişsel, 1 devinişsel ve 1duyuşsal olmak üzere toplam 3 hedef ve bu hedeflere bağlı 5 bilişsel, 2 devinişsel, 2 duyuşsal olmak üzere toplam 9 hedef davranış saptandığı sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlara göre bilişsel davranışlar çoğunluktadır. “Berceuse, Gabriel Faure” adlı eser hedef ve hedef davranışlar açısından değerlendirme modeline uygun düşmektedir.

Birinci sınıf flüt eğitiminde en yaygın kullanılan “Sonata No.1 (La minör), Georg Friederich Haendel” adlı diğer bir eserden 2 bilişsel, 3 devinişsel ve 1 duyuşsal olmak üzere toplam 6 hedef ve bu hedeflere bağlı 8 bilişsel, 10 devinişsel, 2 duyuşsal olmak üzere toplam 20 hedef davranış saptandığı sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlara göre bilişsel davranışlar çoğunluktadır. “Sonata No.1 (La minör), Georg Friederich Haendel” adlı eser “mordan ve trill” süslemeleri, “detaşe ve portato” çalış teknikleri gibi konulara ait hedef ve hedef davranışları kapsadığından, hedef ve hedef davranışlar açısından değerlendirme modeline uygun düşmediği, zorluk derecesinin birinci sınıf flüt eğitimi için yüksek olduğu saptanmıştır.

Bu sonuçlar ışığında aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

1. Bir eğitim semineri düzenlenerek flüt öğretim elemanları flüt öğretim programı konusunda bilgilendirilmelidir.
2. Flüt öğretim elemanları bir araya gelerek hedef ve hedef davranışlar açısından daha zengin (kapsamlı), flüt eğitiminin dört yılını da kapsayan ortak bir flüt öğretim programı geliştirmelidir. Flüt eğitiminde bu ortak öğretim programı uygulanmalıdır.
3. Etüt ve eser seçimi flüt öğretim programındaki, konular, hedefler ve hedef davranışlara uygun yapılmalıdır.
4. Eser seçiminde Türk Müziği örneklerine de yer verilmelidir.

KAYNAKÇA

- Başaran, İ. E. (1994). *Eğitime Giriş*. Ankara: Umut Yayın Dağıtım.
- Ertürk, S. (1994). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Meteksan Aş. Baskı Tesisleri.
- Fenmen, M. (1997). *Müzikçinin El Kitabı*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Sönmez, V. (2001). *Program Geliştirmede Öğretmen Elkitabı* Ankara: Anı Yayıncılık.
- Uçan, A. (1996). *İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi*. Anara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uyan, Z. D. (2005). *Üniversitelerin Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Birinci Sınıf Flüt Eğitiminin ve Bu Eğitimde En Yaygın Kullanılan Etüt ve Eserlerin “Hedef ve Hedef Davranışlar” Açısından İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.